

36/1967 Sb.

ZÁKON

ze dne 6. dubna 1967

o znalcích a tlumočnících

Změna: 322/2006 Sb.

Změna: 227/2009 Sb.

Změna: 444/2011 Sb.

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Oddíl I

Účel a rozsah úpravy

§ 1

(1) Účelem zákona je zajištění řádného výkonu znalecké a tlumočnické činnosti v řízení před orgány veřejné moci, jakož i znalecké a tlumočnické činnosti prováděné v souvislosti s právními úkony fyzických nebo právnických osob.

(2) Tento zákon upravuje

- a) podmínky výkonu znalecké a tlumočnické činnosti,
- b) práva a povinnosti znalců a tlumočnicků,
- c) podmínky činnosti znaleckých ústavů,
- d) působnost ministerstva spravedlnosti a krajských soudů při výkonu státní správy znalecké a tlumočnické činnosti,
- e) odpovědnost za správní delikty při výkonu znalecké a tlumočnické činnosti.

§ 2

(1) Znaleckou a tlumočnickou činnost mohou vykonávat pouze znalci a tlumočníci zapsaní do seznamu znalců a tlumočnicků; znaleckou činnost vykonávají také ústavy (§ 21).

(2) Osoby nezapsané do seznamu znalců a tlumočnicků mohou být v řízení před orgány veřejné moci ustanoveny znalci nebo tlumočníky jen výjimečně za podmínek stanovených v § 24.

Oddíl II

Znalci a tlumočníci zapsaní do seznamu

Jmenování znalců a tlumočnicků

§ 3

(1) Znalce (tlumočníky) jmenuje pro jednotlivé obory (jazyky) ministr spravedlnosti nebo předseda krajského soudu v rozsahu, v němž je ministrem spravedlnosti k tomu pověřen.

(2) Tlumočnickům pro jazyky jsou na roveň postaveni tlumočníci pro styk s osobami neslyšícími a hluchoslepými.

§ 4

(1) Jmenovat znalcem (tlumočnickem) lze toho, kdo:

- a) je státním občanem České republiky, občanem jiného členského státu Evropské unie, kterému bylo vydáno potvrzení o přechodném pobytu nebo povolení k trvalému pobytu na území České republiky, nebo státním příslušníkem jiného než členského státu Evropské unie, kterému bylo vydáno povolení k trvalému pobytu na území České republiky,
- b) je způsobilý k právním úkonům v plném rozsahu,

- c) je bezúhonný,
- d) nebyl v posledních 3 letech vyškrtnut ze seznamu znalců a tlumočnicků pro porušení povinností podle tohoto zákona,
- e) má potřebné znalosti a zkušenosti z oboru (jazyka), v němž má jako znalec (tlumočnick) působit, především toho, kdo absolvoval speciální výuku pro znaleckou (tlumočnickou) činnost, jde-li o jmenování pro obor (jazyk), v němž je taková výuka zavedena,
- f) má takové osobní vlastnosti, které dávají předpoklad pro to, že znaleckou (tlumočnickou) činnost může řádně vykonávat,
- g) se jmenováním souhlasí.

(2) Podmínku bezúhonnosti podle odstavce 1 písm. c) nesplňuje fyzická osoba, která byla pravomocně odsouzena

- a) za úmyslný trestný čin, nebo
- b) za nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem činnosti znalce (tlumočnicka), pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.

§ 5

(1) Ke jmenování znalcem (tlumočnickem) dojde na základě výběru mezi osobami, které splňují podmínky pro jmenování.

(2) Návrhy na jmenování znalce (tlumočnicka) mohou podat orgány veřejné moci, vědecké instituce, vysoké školy, dále organizace, u nichž pracují osoby přicházející v úvahu, jakož i občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti nebo nadace, jestliže to vyplývá z předmětu jejich činnosti. Znalcem (tlumočnickem) může být jmenován též ten, kdo sám o jmenování požádá.

(3) Orgány a organizace uvedené v odstavci 2, jakož i sbory pro znalecké otázky (§ 16) se na žádost ministra spravedlnosti, popřípadě předsedy krajského soudu vyjadřují, zda navržený znalec (tlumočnick) splňuje podmínky pro jmenování.

§ 6

(1) Znalec (tlumočník) je povinen složit slib do rukou toho, kdo jej jmenoval.

(2) Slib zní: "Slibuji, že při své znalecké (tlumočnické) činnosti budu přesně dodržovat právní předpisy, že znaleckou (tlumočnickou) činnost budu konat nestranně podle svého nejlepšího vědomí, že budu plně využívat všech svých znalostí a že zachovám mlčenlivost o skutečnostech, o nichž jsem se při výkonu znalecké (tlumočnické) činnosti dozvěděl."

§ 7

(1) Jmenovaní znalci (tlumočníci) se po složení slibu zapisují do seznamu znalců a tlumočnicků.

(2) Seznamy znalců a tlumočnicků vedou krajské soudy, v jejichž obvodu má znalec (tlumočník) místo trvalého pobytu, popřípadě místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince; krajský soud při zapsání do seznamu znalců a tlumočnicků přidělí znalci (tlumočnickovi), který dosud nemá přiděleno identifikační číslo osoby, identifikační číslo osoby poskytnuté správcem základního registru osob¹⁾.

(3) Ústřední seznam znalců a tlumočnicků vede ministerstvo spravedlnosti; seznam se zasílá krajským soudům.

(4) Seznamy znalců a tlumočnicků jsou veřejně přístupné.

Výkon znalecké (tlumočnické) činnosti

§ 8

Znalci (tlumočníci) jsou povinni vykonávat znaleckou (tlumočnickou) činnost řádně, ve stanovené lhůtě, oboru (jazyce) a odvětví, pro které byli jmenováni.

§ 9

(1) Znalci (tlumočníci) jsou oprávněni vykonávat znaleckou (tlumočnickou) činnost i mimo obvod krajského soudu, v jehož seznamu jsou zapsáni.

(2) Orgány veřejné moci ustanovují zpravidla znalce (tlumočníky), kteří jsou zapsáni v seznamu toho krajského soudu, v jehož obvodu má orgán veřejné moci sídlo nebo pracoviště, a to po předchozím projednání se znalcem (tlumočnickem).

§ 10

(1) Znalec (tlumočník) je povinen vykonávat svou činnost osobně.

(2) Jestliže to vyžaduje povaha věci, je znalec (tlumočník) oprávněn přibrat konzultanta k posuzování zvláštních dílčích otázek; tuto okolnost spolu s důvody, které k ní vedly, musí uvést v posudku. Odpovědnost znalce (tlumočnicka) není dotčena ani v oné části posudku (překladu), o níž bylo konzultováno.

§ 10a

(1) Znalec (tlumočník) je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s výkonem své znalecké (tlumočnické) činnosti, a to i po jejím skončení; to neplatí, použije-li informace o těchto skutečnostech přiměřeným způsobem pro vědecké nebo vzdělávací účely. Mlčenlivosti jej může zprostit orgán veřejné moci, který jej ustanovil, nebo ten, pro něž znaleckou (tlumočnickou) činnost na základě smlouvy vykonal.

(2) Povinnost mlčenlivosti podle odstavce 1 se vztahuje i na konzultanty a další osoby, které se na znalecké (tlumočnické) činnosti podílely. O povinnosti mlčenlivosti je znalec (tlumočnick) povinen tyto osoby písemně poučit. Mlčenlivosti může tyto osoby zprostit orgán veřejné moci, který znalce (tlumočnicka) ustanovil, nebo ten, pro nějž znalec (tlumočnick) znaleckou (tlumočnickou) činnost na základě smlouvy vykonal.

§ 11

(1) Znalec (tlumočnick) nesmí podat posudek (provést tlumočnický úkon), jestliže lze mít pro jeho poměr k věci, k orgánům provádějícím řízení, k účastníkům nebo k jejich zástupcům pochybnost o jeho nepodjatosti.

(2) Jakmile se znalec (tlumočnick) dozví o skutečnostech, pro které je vyloučen, oznámí to neprodleně; stejnou povinnost mají i účastníci řízení. O tom, zda znalec (tlumočnick) je vyloučen, rozhoduje orgán, který jej pro podání posudku (tlumočnický úkon) ustanovil.

(3) O tom, kdy znalec (tlumočnick) může odepřít podání posudku (překlada) a kdy mu nemůže být podání posudku (překlada) uloženo, platí pro jednotlivé druhy řízení obdobně ustanovení o svědcích.

§ 12

(1) Nejde-li o žádný z případů uvedených v § 11; je znalec (tlumočnick) povinen podat posudek (provést tlumočnický úkon), jestliže byl ustanoven znalcem (tlumočnickem) v řízení před orgánem veřejné moci. Odmítne-li znalec (tlumočnick) bez vážného důvodu provést úkon, sdělí to orgán veřejné moci krajskému soudu, v jehož seznamu je znalec (tlumočnick) zapsán.

(2) Podává-li znalec (tlumočnick) v souvislosti s právními úkony občanů nebo organizací na jejich žádost posudek (tlumočnický úkon) mimo řízení před orgány veřejné moci, poskytuje tuto odbornou pomoc na základě dohody v rámci výkonu své funkce.

§ 13

Podává-li znalec posudek písemně, je povinen každé jeho vyhotovení podepsat a připojit otisk pečeti; stejnou povinnost má tlumočnick u ověřovaných překladů.

§ 14

(1) Je-li toho k podání posudku třeba, je znalec oprávněn používat přístrojů, jiných zařízení a materiálů organizace, u níž pracuje; ve výjimečných případech, jestliže to je k podání posudku nezbytné, je povinna též jiná organizace, která má potřebné přístroje, zařízení a materiály, umožnit znalci na jeho žádost jejich použití. Tuto povinnost nemá organizace, jejíž zařízení plní zvláštní úkoly ve veřejném zájmu.

(2) Organizace má vůči znalci nárok na náhradu nákladů, které jí použitím přístrojů, jiných zařízení a materiálů vznikly.

§ 15

Znalci (tlumočníci) jsou povinni vést znalecký (tlumočnický) deník. Do deníku zapisují provedení všech posudků (tlumočnických úkonů), jejich předmět, pro koho byla činnost provedena, výši odměny a výloh a den jejich proplacení. Deník je možno vést v listinné nebo elektronické podobě.

§ 16

(1) V oborech, u nichž to odůvodňuje jejich povaha, se zřizují jako poradní orgány ministra spravedlnosti sbory pro znalecké otázky; jejich členy jmenuje ministr spravedlnosti z řad znalců.

(2) Úkolem sborů pro znalecké otázky je zejména spolupůsobit při jmenování znalců, stanovit odborné předpoklady nutné pro jmenování znalcem, pečovat o zdokonalování zvláštní kvalifikace znalců, dávat podněty pro vědecký výzkum obecných otázek znalecké činnosti a vyjadřovat se k takovým otázkám z hlediska oboru, pro který jsou zřízeny.

Odměňování a náhrada nákladů

§ 17

(1) Znalec (tlumočník) má za podání posudku (provedení tlumočnického úkonu) právo na odměnu.

(2) Je-li znalecký posudek (tlumočnický úkon) zadán orgánem veřejné moci, řídí se odměna ustanoveními prováděcího právního předpisu.

(3) Odměna podle odstavce 2 se stanoví podle množství účelně vynaložené práce. Odměna se může přiměřeně krátit, jestliže úkon nebyl proveden řádně nebo ve stanovené lhůtě.

(4) Není-li odměna určena podle odstavců 2 a 3, řídí se smlouvou mezi znalcem (tlumočníkem) a osobou, která znalecký posudek (tlumočnický úkon) objednala.

(5) Odměna stanovená podle odstavců 1 až 4 se zvyšuje o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je znalec (tlumočník) povinen z odměny odvést podle jiného právního předpisu²).

§ 18

(1) Je-li znalecký posudek (tlumočnický úkon) zadán orgánem veřejné moci, má znalec (tlumočník) dále právo na náhradu nákladů, které účelně vynaložil v souvislosti se znaleckým posudkem (tlumočnickým úkonem).

(2) Náklady podle odstavce 1 jsou zejména cestovní výdaje, náhrada ušlého výdělku při předvolání k orgánu veřejné moci, náklady, které znalec uhradil podle § 14 odst. 2, věcné náklady a náklady spojené s přibráním pracovníků pro pomocné práce. Jestliže znalec (tlumočník) přibral konzultanta, má nárok na náhradu nákladů s tím spojených jen tehdy, jestliže orgán veřejné moci, který jej znalcem (tlumočníkem) ustanovil, s přibráním konzultanta vyslovil souhlas.

(3) Vůči organizaci, u níž znalec (tlumočník) je v pracovním poměru, nemá při předvolání k orgánu veřejné moci nárok na náhradu mzdy.

(4) Je-li odměna dohodnuta podle § 17 odst. 4 a není-li ve smlouvě mezi znalcem (tlumočníkem) a osobou, která znalecký posudek (tlumočnický úkon) zadala, dohodnuto jinak, je v odměně zahrnuta i náhrada nákladů.

§ 19

(1) Odměnu a náhradu nákladů podle § 17 odst. 2 a 3 a § 18 odst. 1 až 3 je znalec (tlumočník) povinen vyúčtovat zároveň s podáním posudku (provedením tlumočnického úkonu)³⁾. Její výši určí orgán, který ustanovil znalce (tlumočníka), a to bez zbytečného odkladu, nejpozději do 2 měsíců od podání posudku (provedení tlumočnického úkonu). Odměnu a náhradu hotových výdajů je třeba uhradit bez zbytečného odkladu po jejich přiznání, nejpozději do 30 dnů.

(2) Krajský soud, v jehož seznamu je znalec (tlumočník) zapsán, dohlíží na úměrnost a úplnost účtovaných odměn podle § 17 odst. 2 a 3 občasnými kontrolami.

Pozastavení práva vykonávat činnost znalce nebo tlumočníka

§ 20

(1) Ministerstvo spravedlnosti nebo předseda krajského soudu může rozhodnout o

pozastavení práva vykonávat činnost znalce (tlumočníka), pokud

- a) bylo proti znalci (tlumočnickovi) zahájeno trestní stíhání pro úmyslný trestný čin; toto pozastavení končí dnem nabytí právní moci rozhodnutí, kterým se toto trestní stíhání končí,
- b) bylo zahájeno řízení o způsobilosti znalce (tlumočníka) k právním úkonům; toto pozastavení končí dnem nabytí právní moci rozhodnutí, kterým se řízení o způsobilosti znalce (tlumočníka) k právním úkonům končí, nebo
- c) má na základě pravomocného rozhodnutí nastoupit výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody.

(2) Ministerstvo spravedlnosti nebo předseda krajského soudu rozhodne o pozastavení práva vykonávat činnost znalce (tlumočníka), pokud o to znalec (tlumočník) z vážných důvodů sám požádá, nejdéle však na 4 roky.

(3) Opravné prostředky proti rozhodnutí vydanému podle odstavce 1 nemají odkladný účinek.

(4) Po dobu pozastavení práva vykonávat činnost znalce (tlumočníka) nesmí znalec (tlumočník) vykonávat znaleckou (tlumočnickou) činnost.

(5) Pozastavení práva vykonávat činnost znalce (tlumočníka) a ukončení pozastavení tohoto práva podle odstavců 1 a 2 zaznamená ministerstvo spravedlnosti nebo předseda krajského soudu v seznamu znalců a tlumočnicků bez odkladu, nejpozději však do 15 pracovních dnů poté, co se rozhodnutí o pozastavení práva vykonávat činnost znalce (tlumočníka) stalo vykonatelným nebo kdy se ministerstvo spravedlnosti, nebo předseda krajského soudu dozvěděli o ukončení pozastavení tohoto práva.

Zánik práva vykonávat znaleckou nebo tlumočnickou činnost

§ 20a

Právo vykonávat znaleckou (tlumočnickou) činnost zaniká znalci (tlumočnickovi)

- a) smrtí,
- b) prohlášením za mrtvého, a to ke dni nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého,
- c) zbavením způsobilosti k právním úkonům, nebo omezením způsobilosti k právním úkonům, a to ke dni nabytí právní moci rozhodnutí soudu, kterým byl způsobilosti k právním úkonům zbaven nebo kterým byla jeho způsobilost k právním úkonům omezena,
- d) pravomocným odsouzením za úmyslný trestný čin nebo pravomocným odsouzením za nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem činnosti znalce (tlumočnicka),
- e) pravomocným uložením sankce vyškrtnutí ze seznamu znalců a tlumočnicků podle § 25a odst. 3, nebo
- f) na základě písemné žádosti o vyškrtnutí ze seznamu znalců a tlumočnicků podané ministerstvu spravedlnosti nebo předsedovi krajského soudu, a to uplynutím kalendářního měsíce, ve kterém byla žádost o vyškrtnutí ze seznamu znalců a tlumočnicků ministerstvu spravedlnosti nebo předsedovi krajského soudu doručena.

§ 20b

(1) Ministerstvo spravedlnosti nebo předseda krajského soudu rozhodne o zániku práva vykonávat znaleckou (tlumočnickou) činnost, pokud se dodatečně zjistí, že znalec (tlumočnick) nesplňuje některou z podmínek pro jeho jmenování, anebo jestliže tyto podmínky odpadly.

(2) Ministerstvo spravedlnosti nebo předseda krajského soudu může rozhodnout o zániku práva vykonávat znaleckou (tlumočnickou) činnost, pokud znalec (tlumočnick) dlouhodobě nemůže pro zdravotní nebo jiné závažné důvody řádně vykonávat svoji činnost a nemá pozastavené právo vykonávat činnost znalce (tlumočnicka) podle § 20, nebo pokud tyto zdravotní nebo jiné závažné důvody trvají i po ukončení pozastavení tohoto práva.

§ 20c

(1) Zanikne-li znalci (tlumočnickovi) právo vykonávat znaleckou (tlumočnickou) činnost, vyškrtne se znalec (tlumočnick) ze seznamu znalců a tlumočnicků.

(2) Vyškrtnutí ze seznamu znalců a tlumočnicků zaznamená ministerstvo spravedlnosti nebo předseda krajského soudu v seznamu znalců a tlumočnicků bez odkladu, nejpozději však do 15 pracovních dnů poté, co se dozvěděli o zániku práva vykonávat znaleckou (tlumočnickou) činnost nebo kdy se rozhodnutí o zániku práva vykonávat činnost znalce (tlumočnicka) stalo vykonatelným. O záznamu o vyškrtnutí ze seznamu znalců a tlumočnicků se vyrozumí ten, jehož se to týká.

Oddíl III

Znalecká činnost ústavů

§ 21

(1) Znaleckými ústavými jsou právnické osoby nebo jejich organizační složky, které jsou specializovány na znaleckou činnost a jsou zapsány do seznamu znaleckých ústavů.

(2) Seznam znaleckých ústavů vede a o zápisu do něj rozhoduje ministerstvo spravedlnosti.

(3) Seznam znaleckých ústavů se člení na dva oddíly. Do druhého oddílu seznamu znaleckých ústavů se zapisují vysoké školy nebo jejich součásti a veřejné výzkumné instituce, případně jiné osoby veřejného práva nebo jejich organizační složky vykonávající vědeckovýzkumnou činnost v příslušném oboru. Tyto ústavy jsou určeny především pro zpracování znaleckých posudků ve zvlášť obtížných případech vyžadujících zvláštního vědeckého posouzení. Do prvního oddílu seznamu se zapisují ostatní znalecké ústavy podle odstavce 1.

(4) Vysokou školu nebo její součást lze zapsat do seznamu znaleckých ústavů, má-li v

příslušném nebo příbuzném oboru akreditován doktorský studijní program.

(5) Orgány veřejné moci mohou požádat znalecké ústavy zapsané v oddílu druhém, aby podaly posudek, pouze jde-li o případ podle odstavce 3 věty druhé.

§ 21a

Poskytování znalecké činnosti nesmí být v rozporu s povahou právnické osoby nebo předmětem její činnosti.

§ 21b

(1) Žadatele lze zapsat do prvního oddílu seznamu znaleckých ústavů, jen pokud

- a) alespoň tři jeho společníci, členové nebo zaměstnanci v pracovním poměru, kteří pro něj vykonávají znaleckou činnost, jsou znalci zapsanými pro požadované obory a nevykonávají znaleckou činnost v daném oboru v jiném znaleckém ústavu zapsaném v prvním oddílu; postačí však, pokud dvě z těchto osob jsou znalci zapsanými pro příbuzný obor, a
- b) má odpovídající materiální a personální vybavení pro výkon znalecké činnosti.

(2) Tyto podmínky musí být splněny pro každý obor, který je předmětem návrhu na zápis.

(3) Žadatele zapsat nelze, pokud

- a) byl v posledních třech letech vyškrtnut ze seznamu znaleckých ústavů,
- b) byl jeden z jeho společníků, členů nebo zaměstnanců, který pro žadatele vykonával znaleckou činnost, v posledních třech letech vyškrtnut ze seznamu znalců a tlumočnicků, nebo
- c) byl jeden z jeho společníků nebo členů v posledních třech letech vyškrtnut ze seznamu znaleckých ústavů.

(4) Je-li žadatelem akciová společnost, pak její základní kapitál musí být tvořen akciemi na jméno.

(5) Je-li žadatel o zápis do prvního oddílu seznamu znaleckých ústavů podnikatelem, musí požadovaný rozsah jeho znaleckého oprávnění odpovídat předmětu podnikání (činnosti) zapsanému v obchodním nebo jiném rejstříku. Předmět podnikání však nemusí být vyjádřen identickými výrazy.

§ 22

(1) Ústav podá posudek písemně. Uvede v něm, kdo posudek připravoval a kdo může, jestliže to je podle procesních předpisů třeba, před orgánem veřejné moci osobně stvrdit správnost posudku podaného ústavem a podat žádaná vysvětlení.

(2) Za včasné a řádné provedení posudku odpovídá ústav.

(3) Jinak pro výkon znalecké činnosti ústavů přiměřeně platí ustanovení o výkonu znalecké činnosti znalců zapsaných do seznamu.

§ 23

(1) Ústav má právo na odměnu a náhradu nákladů.

(2) Vedoucí ústavu přizná v odůvodněných případech pracovníku, který n a posudku pracoval, odměnu odpovídající vykonané práci, a to nejvýše do částky vyplacené ústavu jako odměna.

Oddíl IV

Znalci (tlumočníci) nezapsaní do seznamu

§ 24

(1) Orgán veřejné moci může ustanovit znalcem (tlumočnickem) osobu, která není zapsána do seznamu a má potřebné odborné předpoklady pro to, aby podala posudek (provedla tlumočnický úkon) a která s ustanovením vyslovila souhlas,

- a) není-li pro některý obor (jazyk) znalec (tlumočnick) do seznamu zapsán,
- b) nemůže-li znalec (tlumočnick) zapsaný do seznamu úkon provést,
- c) jestliže by provedení úkonu znalcem (tlumočnickem) zapsaným do seznamu bylo spojeno s nepřiměřenými obtížemi nebo náklady.

(2) Takto ustanovený znalec (tlumočnick) nemůže podat posudek (provést tlumočnický úkon), dokud nesložil do rukou orgánu, který jej ustanovil, slib podle § 6 odst. 2.

§ 25

Ustanovení o odměňování a náhradě nákladů platí i pro znalce (tlumočnicka) ustanoveného podle § 24; ostatních předpisů se užije přiměřeně.

Oddíl V

Správní delikty

§ 25a

Přestupky

(1) Znalec (tlumočnick) se dopustí přestupku tím, že

- a) vykoná znaleckou (tlumočnickou) činnost v rozporu s § 8,
- b) vykoná svoji činnost v rozporu s § 10,

- c) poruší povinnost zachovávat mlčenlivost podle § 10a nebo o této povinnosti nepoučí další osoby, které se podílely na znalecké (tlumočnické) činnosti,
- d) v rozporu s § 11 podá znalecký posudek (provede tlumočnický úkon) ve věci, z níž byl jako znalec (tlumočnick) vyloučen,
- e) v rozporu s § 12 bez vážných důvodů odmítne orgánu veřejné moci podat znalecký posudek (provést tlumočnický úkon),
- f) v rozporu s § 13 opakovaně nepodepíše nebo nepřipojí otisk pečeti na písemný znalecký posudek (ověřovaný překlad),
- g) v rozporu s § 15 nevede znalecký (tlumočnický) deník nebo ho nevede řádně,
- h) v rozporu s § 17 odst. 3 nesprávně vyúčtuje odměnu za podání znaleckého posudku (provedení tlumočnického úkonu),
- i) v rozporu s § 20 odst. 4 vykonává činnost znalce (tlumočnicka) v době pozastavení práva vykonávat tuto činnost.

(2) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že se neoprávněně vydává za znalce (tlumočnicka) nebo znalecký ústav anebo vykonává znaleckou (tlumočnickou) činnost v rozporu s § 2 odst. 1.

(3) Za přestupek podle odstavce 1 písm. b), f), g) nebo h) lze uložit pokutu do 50 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. a), c), d), e) nebo i) pokutu do 100 000 Kč nebo vyškrtnutí ze seznamu znalců a tlumočnicků. Za přestupek podle odstavce 2 lze uložit pokutu do 200 000 Kč.

(4) Při stanovení druhu a výměry sankce za přestupek podle odstavce 3 se přihlédne též ke skutečnosti, zda již v minulosti byla znalci (tlumočnickovi) udělena výstraha podle § 25d.

§ 25b

Správní delikty právnických osob

(1) Ústav se dopustí správního deliktu tím, že

- a) vykoná znaleckou (tlumočnickou) činnost v rozporu s § 8,
- b) vykonává svoji činnost v rozporu s § 10,
- c) nepoučí osoby, které se podílely na znalecké činnosti, o povinnosti zachovávat mlčenlivost podle § 10a,
- d) v rozporu s § 11 podá znalecký posudek ve věci, z níž byl jako ústav vyloučen,
- e) v rozporu s § 12 bez vážných důvodů odmítne orgánu veřejné moci podat znalecký posudek,
- f) v rozporu s § 13 opakovaně nepodepíše nebo nepřipojí otisk pečeti na písemný znalecký posudek,
- g) v rozporu s § 15 nevede znalecký deník nebo ho nevede řádně,
- h) v rozporu s § 17 odst. 3 nesprávně vyúčtuje odměnu za podání znaleckého posudku.

(2) Právnická osoba se dopustí správního deliktu tím, že vykonává znaleckou činnost v rozporu s § 2 odst. 1 nebo § 21.

(3) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. b), f), g) nebo h) se uloží pokuta do 100 000 Kč a za správní delikt podle odstavce 1 písm. a), c), d) nebo e) pokuta do 200 000 Kč nebo vyškrtnutí ze seznamu znaleckých ústavů. Za správní delikt podle odstavce 2 se uloží pokuta do 400 000 Kč.

(4) Při určení druhu a výměry sankce ústavu nebo právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán, a ke skutečnosti, zda již v minulosti byla ústavu udělena výstraha podle § 25d.

(5) Ústav nebo právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

§ 25c

Společná ustanovení o správních deliktech

(1) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává ministerstvo spravedlnosti nebo předseda krajského soudu.

(2) Odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm ne zahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však zaniká uplynutím 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(3) Údaj o pravomocném rozhodnutí, kterým byl znalec (tlumočník) uznán vinným ze spáchání přestupku, nebo údaj, kterým byl ústav uznán vinným ze spáchání správního deliktu, zaznamená ministerstvo spravedlnosti nebo předseda krajského soudu v seznamu znalců a tlumočnicků nebo v seznamu znaleckých ústavů bez odkladu, nejpozději však do 15 pracovních dnů poté, co rozhodnutí nabylo právní moci.

(4) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

§ 25d

Výstraha

Jestliže zjištěné porušení povinností uložené tímto zákonem nelze posoudit jako správní delikt postižitelný podle tohoto nebo jiného zákona nebo jako přestupek podle zákona o přestupcích anebo jako trestný čin, může ministerstvo spravedlnosti nebo předseda krajského soudu udělit znalci (tlumočnickovi) nebo ústavu písemnou výstrahu. Při ukládání výstrahy se části druhá a třetí správního řádu nepoužijí.

Oddíl VI

Ustanovení společná, přechodná a závěrečná

§ 25e

K rozhodování podle tohoto zákona si ministerstvo spravedlnosti nebo předseda krajského soudu může vyžádat vyjádření poradního orgánu podle § 16, stanovisko profesních sdružení nebo zájmových sdružení sdružujících znalce (tlumočníky).

§ 25f

Nadřízeným správním orgánem předsedy krajského soudu je ministerstvo spravedlnosti.

§ 26

K provedení tohoto zákona upraví ministerstvo spravedlnosti řízení při jmenování a odvolání znalce (tlumočníka), způsob vedení seznamů znalců a tlumočnicků a seznamů ústavů, zřizování a působnost sborů pro znalecké otázky, odměňování a poskytování náhrady nákladů, způsob kontroly odměňování a vedení deníků znalců a tlumočnicků a podrobnosti o výkonu znalecké a tlumočnické činnosti. Ministerstvo spravedlnosti stanoví vyhláškou seznam oborů a odvětví, u nichž může taktéž jednotlivě stanovit kvalifikační předpoklady.

§ 27

Byl-li znalec (tlumočník) v řízení před státním orgánem ustanoven přede dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti, použije se dosavadních předpisů.

§ 28

(1) Zrušují se:

a) zákon č. 47/1959 Sb., o úpravě právních poměrů znalců a tlumočnicků,

b) vyhláška ministra spravedlnosti č. 193/1959 Ú. I., k provedení zákona o úpravě právních poměrů znalců a tlumočnicků,

c) první a druhá věta v odstavci 2 § 127 zákona č. 99/1963 Sb. (občanského soudního řádu).

(2) Zvláštní předpisy o podávání znaleckých posudků a odborných vyjádření nejsou tímto zákonem dotčeny.

§ 29

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1967.

Novotný v.r.

Laštovička v.r.

Lenárt v.r.

Vybraná ustanovení novel

Čl. II zákona č. 444/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Řízení o jmenování nebo o odvolání znalce (tlumočnicka), která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

2. Znalecký ústav oprávněný k výkonu znalecké činnosti podle dosavadních právních předpisů, který ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona nesplňuje podmínky pro zápis do seznamu znaleckých ústavů podle § 21 až 21b ve znění tohoto zákona, je oprávněn vykonávat znaleckou činnost po dobu jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona a do jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona upraví své vnitřní poměry tak, aby splňoval podmínky pro zápis do seznamu znaleckých ústavů podle § 21 až 21b ve znění tohoto zákona.

3. Znalecký ústav oprávněný k výkonu znalecké činnosti podle dosavadních právních předpisů doloží Ministerstvu spravedlnosti splnění podmínek pro zápis do seznamu znaleckých ústavů podle § 21 až 21b ve znění tohoto zákona ve lhůtě do jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Lhůta podle § 4 písm. d) zákona č. 36/1967 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, počíná běžet ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Odměňování a náhrada nákladů za podání posudku (provedení tlumočnického úkonu), byl-li znalec (tlumočnick) ustanoven nebo byla-li smlouva se znalcem (tlumočnickem) uzavřena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se řídí podle dosavadních právních předpisů, s výjimkou § 19 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

6. Nabylo-li rozhodnutí soudu o zbavení způsobilosti k právním úkonům nebo omezení způsobilosti k právním úkonům znalce nebo tlumočnicka právní moci přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nastává účinek podle § 20a písm. c) zákona č. 36/1967 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Ustanovení § 20a písm. d) zákona č. 36/1967 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije, byl-li znalec nebo tlumočnick pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin nebo za nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem činnosti znalce (tlumočnicka) ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

- 1) Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech.
- 2) Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.
- 3) § 21 odst. 5 písm. b) zákona č. 235/2004 Sb.